

A

A, a *n* ndm 1 (litera) A *n*, a *n* 2 Muz. A *n*, a *n*
■ **jak się powiedziało A, trzeba powiedzieć B** wer A sagt, muss auch B sagen;
od a do zet von A bis Z pot.

a¹ 1 *spój* 1 (przyłączające) und; **stary**, a **głupi** alt, aber dumm; **różnice pomiędzy Wschodem a Zachodem** Ost-West-Unterschiede *lm*; **ja idę, a ty?** ich gehe, und du? 2 (porównujące) und; versus książk.; **forma a treść** Form und Inhalt 3 (przeciwstawne) aber, während; **przyjdź dziś, a nie jutro** komm heute aber nicht morgen; **zmywałam naczynia, a on czytał gazetę** ich habe abgewaschen, während er die Zeitung gelesen hat 4 (uściślające) und; **a poza tym** (und) außerdem; **a zresztą, czy to nie wszystko jedno?** übrigens, ist das nicht ganz egal?; **kraje europejskie, a zwłaszcza Niemcy i Norwegia** die europäischen Länder, insbesondere Deutschland und Norwegen 5 (w powtórzeniach) und; **wcale a wcale** ganz und gar nicht, nicht im Geringsten; **nic a nic z tego nie rozumiem** ich verstehe überhaupt a. rein gar nichts 6 (w wyrażeniach nieokreślonych) und; **o tej a o tej godzinie** um die und die Uhrzeit; **w takim a takim dniu** an dem und dem Tag 7 książk. und; **zasnął spokojnym a głębokim snem** er fiel in einen ruhigen und tiefen Schlaf

II part 1 (wprowadzające) und; **a jak tam twoje egzaminy?** und wie laufen deine Prüfungen?; **a jednak!** also doch!; **a nuż coś wygram** vielleicht gewinne ich ja was; **a widzisz!** siehst du! 2 (emfaticzne) **a jak(że)!** und ob!, na klar!; **a nie mówięm?** pot. hab ich's nicht gesagt?; **a to łajdak!** pot., pejor. was für ein Schurke! pejor.

a² wykrz ah!; **a co, nie mówiłem?** und, hab' ich es nicht gesagt?; **a, to ty!** ah, du bist das!; **a, co widzę?** was sehe ich denn da?

a- w wyrazach złożonych a-, un-; **atonalny** Muz. atonal; **atypowy** książk. atypisch; **asymetryczny** asymmetrisch

abażur *m* Lampenschirm *m*

ABC *n* ndm 1 (podstawy) Abc *n*, Einmaleins *n* 2 (podręcznik) Fibel *ż*

abcug *m* w **krótkich** a. **szybkich** ~ach pot. im Nu pot.

abdykacja *ż* Abdankung *ż*

abdykować *dk, ndk npch* abdanken (na rzecz kogoś) zugunsten von jmdm)

abecadło *n* 1 (alfabet) Alphabet *n*, Abc *n* 2 przn. (podstawy) Abc *n*, Einmaleins *n*; ~**ło ekonomii** das Abc der Wirtschaft

aberracja *ż* 1 książk. (nieprawidłowość) Abweichung *ż* 2 Astron., Biol., Fiz. Aberration *ż* 3 ~**a chromosomów** Biol. Chromosomenaberration *ż*

abiturient *m*, ~**tka** *ż* Abiturient *m*, ~in *ż*; Maturant *m*, ~in *ż* A; Maturand *m*, ~in *ż* CH

ablucja *ż* *zw lm* Relig. rituelle Waschung *ż*; **dokonywać** ~**i** eine rituelle Waschung vornehmen

abnegacja *ż* *tylko lp* książk. Selbstvernachlässigung *ż*, Schlampigkeit *ż*

abnegat *m*, ~**tka** *ż* książk. ≈ Schlamper *m* pejor.; Schlampe *ż* pot., pejor.; verlotterter Mensch *m*

abolicja *ż* Prawo Amnestie *ż*; ~**a podatkowa** Steueramnestie *ż*

abominacja *ż* *tylko lp* książk. Abscheu *m* (do czegoś) vor etw + D a. gegen etw + A); **wzbudzać w kimś uczucie** ~**i** bei a. in jmdm Abscheu erregen

abonament *m* 1 (prawo użytkowania) Abonnement *n* (na coś) für etw + A); (na mecze) Dauerkarte *ż*; ~**t parkingowy** Parkausweis *m* 2 (opłata) Gebühr *ż*; ~**t radiowo-telewizyjny** Rundfunk- und Fernsehgebühr *ż*; ~**t telefoniczny** Telefongrundgebühr *ż*

abonenc|ki *przym [sieć]* Abonnenten-; numer ~**ki** Abonentennummer *ż*

abonen|t *m*, ~**tka** *ż* (subskrybent) Abonnent *m*, ~in *ż*; ~**t radiowy** (Rundfunk)Gebührenzahler *m*; ~**t telefoniczny** Telefontkunde *m*

abon|ować *ndk pch* urz. abonnieren

aborcja *ż* Abtreibung *ż*; **dokonać** ~**i** eine Abtreibung vornehmen; **poddać się** ~**i** abtreiben

aborcyjn|y *przym [ustawa]* Abtreibungs-; **turystyka** ~**a** Abtreibungstourismus *m*

Aborygen *m*, ~**ka** *ż* (mieszkaniec Australii) Aborigine *m*, *ż*

abp (= arcybiskup) Ebf. (= Erzbischof)
abrakadabra 1 *ż* *tylko lp* pot., żart. **to dla mnie** ~**ra** das ist chinesisch für mich; ich verstehe nur Bahnhof pot.

II wykrz Abrakadabra!

ABS *m*, *m* ndm ABS *n*, Antilockiersystem *n*

absencja *ż* książk. Abwesenheit *ż*, Fehlen *n*; Absenz *ż* A, CH; ~**a chorobowa** krankheitsbedingte Abwesenheit; ~**a w szkole** Fehlen in der Schule; **nieusprawiedliwiona** ~**a** unentschuldigtes Fehlen

absmak *m* Beigeschmack *m*; Nachgeschmack *m* także przn.

absolut *m* *tylko lp* das Absolute *n* odm *przym*

absolutnie 1 *przysł* 1 [ufać, zgodzać się] absolut, völlig; **to** ~ **niemożliwe** das ist absolut unmöglich 2 Filoz., Polit. absolut 2 *part* absolut; ~ **nikt o tym nie wie** absolut niemand weiß davon

III wykrz kryt. (potwierdzenie) genau, stimmt; „**idziesz z nami?**” – „~!” „kommst du mit (uns)?“ – „klar doch!”

absolutn|y *przym* 1 [cisza, zaufanie] absolut, völlig; ~**a większość** Prawo absolute Mehrheit *ż*; **sluch** ~**y** absolutes Gehör *n*; **zero** ~**e** Fiz. absoluter Nullpunkt *m*; **masz** ~**a rację** du hast vollkommen Recht 2 [monarchia, wartość] absolut

absolutorium *n* 1 Prawo Entlastung *ż*; **udzielić** ~**um zarządowi** den Vorstand entlasten 2 Uniw. (ukończenie studiów wyższych bez uzyskania dyplomu) ≈ Studienabschluss *m* ohne Diplom

absolutyzm *m* *tylko lp* Filoz., Polit. Absolutismus *m*

absolwent *m*, ~**tka** *ż* (wyższej uczelni) Absolvent *m*, ~in *ż*; Alumnus *m*, Alumna *ż* książk.; (szkoły średniej) Abiturient *m*, ~in *ż*, Absolvent *m*, ~in *ż*; ~**t prawa** Juraabsolvent *m*; **zjazd** ~**tów** Ehemaligentreffen *n*, Klassentreffen *n*

absorb|ować *ndk pch* 1 książk. (angażować) in Anspruch nehmen, absorbieren; ~**ować czyjeś myśli** jmdn innerlich in Anspruch nehmen, jmdn beschäftigen; ~**ować czyjąś uwagę** jmds Aufmerksamkeit fesseln; **praca bardzo ją** ~**uje** die Arbeit nimmt sie sehr in Anspruch; ~**ująca rozmowa** fesselndes Gespräch *n* 2 Chem., Fiz. absorbieren [promieniowanie, ciepło]

absorpcja *ż* *tylko lp* Chem., Ekon., Fiz. Absorption *ż*; ~**a kapitału zagraniczne-**

go Absorption von ausländischem Kapital

abstrah|ować *ndk npch* [1] książk. (pomijać) absehen (od czegoś von etw + D); ~ując od tego, że... abgesehen davon, dass... [2] Filoz. abstrahieren książk.

abstrakcja *ż* [1] książk. (pogląd nieoparty na faktach) Abstraktion *ż*; **żyć w świecie** ~i in einer realitätsfernen Welt leben; **to czysta ~a!** das ist doch völlig unrealistisch! [2] Szt. abstraktes Werk *n*

abstrakcjonista *m*, ~**stka** *ż* Szt. abstrakter Maler *m*, abstrakte ~in *ż*

abstrakcjonizm *m* tylko *lp* Abstraktionismus *m*, abstrakte Kunst *ż*

abstrakcyjnie *przysł* [mysł, rozumować] abstrakt

abstrakcyjn|y *przym* [sztuka, malarstwo] abstrakt; **myślenie** ~e Filoz. abstraktes Denken *n*

abstrakt *m* Filoz. Abstraktum *n*

abstynencja *ż* tylko *lp* Abstinenz *ż*, Enthaltensamkeit *ż*; ~**a seksualna** sexuelle Enthaltensamkeit; **zachowywać** ~ę Abstinenz halten

abstynenc|ki *przym* [klub] Abstinenz-; **ruch** ~ki Abstinenzbewegung *ż*, Temperenzbewegung *ż*

abstynent *m*, ~**tka** *ż* Antialkoholiker *m*, ~in *ż*, Abstinenzler *m*, ~in *ż*

absurd [1] *m* książk. Absurdität *ż*, Unsinn *m*; **doprowadzić coś do ~du** etw + A ad absurdum führen książk.

[2] *wykrz* (bzdura) das ist absurd!; ~d! nigdy tego nie mówiłem Unsinn! das habe ich nie gesagt; **podejrzewać go?** to ~d! verdächtigt ihr ihn? das ist absurd!

absurdalnie *przysł* [zachować się] absurd, unsinnig; ~ **wysoka cena** lächerlich hoher Preis *m*

absurdalność *ż* tylko *lp* Absurdität *ż*

absurdaln|y *przym* [pomysł, zarzut] absurd, widersinnig; **sytuacja jest wręcz ~a** die Situation ist geradezu absurd

absyn|t *m* Absinth *m*

absztyfikan|t *m* żart. Verehrer *m* przest., żart.

aby [1] *spój* [1] książk. (wyrażające cel, skutek) (przed bezokolicznikami) um zu; (przed zdaniem podrzędnymi) damit; **nie powiedziałem im prawdy**, ~ **ich nie obrazić** ich habe ihnen nicht die Wahrheit gesagt, um sie nicht zu beleidigen; **zapisz to sobie**, ~ś **znowu o tym nie zapomni!** schreib es dir auf, damit du es nicht wieder vergisst [2] książk. (wyrażające wolę, sąd) (przed bezokolicznikami) zu; (przed zdaniem podrzędnymi) dass; **nie prosiłem**, ~ **mi pomagała** ich habe sie nicht gebeten, mir zu helfen; **chcę**, ~ś **przyszedł** ich möchte, dass du kommst [3] książk. (wyrażające następstwo) (nur) um zu; **zbudził się**, ~ **po chwili znowu zasnąć** er wachte auf, um einen Augenblick später wieder einzuschlafen [4] książk. (wyrażające intensywność) um zu; **na**

tyle dobrze znasz polski, ~ś **mógł się swobodnie porozumieć** du sprichst gut genug Polnisch, um dich problemlos zu verständigen [5] pot. (tyle) wenn, solange; **pojadę za miasto**, ~ **tylko była pogoda** wenn es schön ist, fahre ich aufs Land

[2] *part* [1] (wyrażające życzenie) wenn (doch) nur, bloß; ~ **tylko była ładna pogoda!** wenn das Wetter doch nur schön wäre!; ~ **zdążyć przed deszczem!** hoffentlich schaffen wir es vor dem Regen [2] (wyrażające wątpliwość) auch (wirklich); **czy te informacje są ~ pewne?** sind das auch wirklich verlässliche Informationen?

a cappella *przysł* a cappella

aceton *m* tylko *lp* Azeton *n*; Aceton *n* spec.

acetylen *m* tylko *lp* Azetylen *n*; Acetylen *n* spec.

acetylenow|y *przym* [palnik, płomień] Azetylen-; **lampa ~a** Azetylenlampe *ż*

ach *wykrz* ach!, oh!; ~ **jak tu zimno!** hu, ist es hier kalt!; ~ **nie!** ach nein!; ~ **tak?** ach wirklich?

■ ~y i ochy pot. Ohs *lm* und Ahs *lm*, überschwängliche Begeisterung *ż*

a conto *przysł* książk. a conto; **otrzymać część wypłaty** ~ eine Anzahlung erhalten; **wziął 100 zł ~ pensji** er nahm 100 Zloty als Lohnvorschuss

acz *spój* przest., książk. wengleich, obgleich; **zgodził się**, ~ **niechętnie** er war einverstanden, wenn auch widerstrebend

aczko|wiek *spój* książk. obwohl, wengleich; ~ **nie brzmi to prawdopodobnie**, **ale może być prawdą** obwohl das unwahrscheinlich klingt, könnte es wahr sein

ad *przym* (w piśmie) ad

ad acta *przysł* książk. odłożyć coś ~ etw + A ad acta a. zu den Akten pot. legen; **odłożyć projekt** ~ ein Projekt ad acta legen, ein Projekt einstellen

adamasz|ek *m* Damast *m*

adaptacja *ż* [1] (przeobienie, przystosowanie) Umbau *m*, Anpassung *ż*; ~**a budynku mieszkalnego na biurowiec** Umbau eines Wohnhauses zu einem Bürohaus [2] Film, Literat., Tear Bearbeitung *ż*, Adaptation *ż*; ~**a filmowa** Verfilmung *ż* [3] Biol., Psych., Socjol. Adaptation *ż*, Anpassung *ż*; ~**a społeczna** soziale Anpassung; ~**a oczu do ciemności** Gewöhnung *ż* der Augen an die Dunkelheit

adaptacyjn|y *przym* [proces] Anpassungs-; **zdolności** ~e Anpassungsfähigkeiten *lm*, Anpassungsvermögen *n*

adapte|r *m* [1] (gramofon) Plattenspieler *m* [2] Techn. Adapter *m*

adapt|ować *dk*, *ndk* książk. [1] *pch* umbauen [budynek] (na coś zu etw + D); bearbeiten, adaptieren [tekst, utwór]; ~**ować strych na mieszkanie** den Dachboden zu einer Wohnung ausbauen

[2] **adaptować się** sich anpassen (do

czegoś an etw + A); ~**ować się w nowej szkole** sich in der neuen Schule einleben

addend|a *tylko lm* książk. Nachträge *lm*, Ergänzungen *lm* (do czegoś zu etw + D)

adekwatnie *przysł* książk. [wyrzucić się, postąpić] adäquat książk.

adekwatność *ż* tylko *lp* książk. Adäquatheit *ż* książk.

adekwatn|y *przym* książk. adäquat książk.; ~y **do sytuacji** [reakcja] der Situation angemessen a. entsprechend; ~e **rozwiązanie** adäquate Lösung *ż*; **kara ~a do winy** eine der Schuld angemessene Strafe *ż*; **forma utworu jest ~a do treści** die Form des Werks entspricht dem Inhalt

adep|t *m*, ~**tka** *ż* książk. [1] (uczeń) Adept *m*, ~in *ż* książk., żart.; ~**t aktorstwa** angehender Schauspieler *m* [2] (zwolennik) Anhänger *m*, ~in *ż*

adherent|t *m* książk. Anhänger *m*, ~in *ż*, Befürworter *m*, ~in *ż*

adidas *m* *zw lm* (but) Sportschuh *m*, Turnschuh *m*

adiunkt *m* Uniw. ≈ wissenschaftlicher Mitarbeiter *m*, wissenschaftliche ~in *ż*; Oberassistent *m*, ~in *ż* CH

adiustacja *ż* Vorbereitung *ż* zum Druck

adiust|ować *ndk pch* zum Druck vorbereiten [powieść, tłumaczenie]

adiutan|t *m* Adjutant *m*

adm. (= admirał) Adm (= Admiral)

administracja *ż* [1] tylko *lp* (zarządzanie) Verwaltung *ż*, Management *n*; ~**a majątku** die Verwaltung eines Anwesens a. Guts; **oddać coś pod czyjąś ~ę** jmdn mit der Verwaltung von etw + D betrauen; **wziąć coś w ~ę** die Verwaltung von etw + D übernehmen [2] (biuro) Verwaltung *ż*; ~**a domów mieszkalnych** Hausverwaltung *ż* [3] Admin. Verwaltung *ż*, Verwaltungsbehörde *ż*; ~**a publiczna** öffentliche Verwaltung; ~**a samorządowa** kommunale Selbstverwaltung *ż*; **organ ~i państwowej** staatliche Verwaltungsbehörde

administracyjn|y *przym* [podział, władza] Verwaltungs-; **kodeks postępowania** ~ego Verwaltungsprozessordnung *ż*; **prawo** ~e Verwaltungsrecht *n*; **rozporządzenie** ~e Verwaltungsvorschrift *ż*; **sąd** ~y Verwaltungsgericht *n*

administrator *r* *m*, ~**rka** *ż* Verwalter *m*, ~in *ż*; ~**r budynku** Hausverwalter *m*; ~**r sieci** Komput. Systemadministrator *m*, Netz(werk)administrator *m*

administr|ować *ndk npch* verwalten, leiten (czymś etw + A); ~**ować siecią** Komput. ein Netzwerk verwalten

admiracja *ż* tylko *lp* przest. Entzückung *ż* książk. (dla kogoś/czegoś über jmdn/etw + A); Bewunderung *ż* (dla kogoś/czegoś für jmdn/etw + A)

admiralicja *ż* tylko *lp* Wojsk. [1] (dowództwo marynarki wojennej) Admiralität *ż* [2] (korpus admirałów) Admiralität *ż*, Admiralstab *m*

admiral [1] *mos* Wojsk. Admiral *m*; ~**ł** floty Admiral

[1] *mzw* Zool. Admiral *m*

admirator *m*, ~**rka** *ż* przest. Verehrer *m*, ~in *ż*, Bewunderer *m*, Bewunderin *ż*

adnotacja *ż* książk. Anmerkung *ż*, Notiz *ż* (**do czegoś** zu etw + D); **robić** ~**e do tekstu** einen Text kommentieren a. mit Anmerkungen versehen

adopcja *ż* Adoption *ż*; **oddać dziecko do** ~**i** ein Kind zur Adoption freigeben

adoptować *dk, ndk pch* Prawo adoptieren [*dziecko*]; **dziecko** ~**owane** Adoptiv-kind *n*, adoptiertes Kind *n*

adoracja *ż* [1] książk. (uwielbienie) Verehrung *ż* książk.; **być przedmiotem czyjejs** ~**i** von jmdm verehrt werden [2] Relig. Verehrung *ż*, Anbetung *ż*; ~**a Najświętszego Sakramentu** Anbetung des allerheiligsten (Altar) Sakraments

■ **towarzystwo wzajemnej** ~**i** → **towarzystwo**

adorator *m*, ~**rka** *ż* książk. Verehrer *m*, ~in *ż* przest., żart.

adorować *ndk pch* [1] książk. (wielbić) verehren, anbeten [*kobietę, ukochaną*] [2] Relig. verehren, anbeten

adrenalin|a *ż* tylko *lp* Adrenalin *n*

adres *m* [1] (miejsce zamieszkania) Adresse *ż*; ~ **domowy** Privatadresse *ż*; ~ **stały/tymczasowy** feste/vorläufige Adresse; ~ **zwrotny** Absender *m*, Absenderadresse *ż*; **podać** ~ **swine** Adresse angeben [2] Komput. Adresse *ż*; ~ **e-mailowy** E-Mail-Adresse *ż*; ~ **internetowy** Internetadresse *ż* [3] przest. (pismo zbiorowe) Adresse *ż* książk. (**do kogoś** an jmdn)

□ ~ **wydawniczy** a. **bibliograficzny** Druk. bibliografische Angaben *lm*

■ **robić aluzje pod czymś** ~**em** jmdm gegenüber Anspielungen machen; **trafić pod niewłaściwy** ~ **pot.** sich an die falsche Person wenden

adresat *m*, ~**tka** *ż* [1] (listu, przesyłki) Empfänger *m*, ~in *ż*, Adressat *m*, ~in *ż*; ~**t nieznany** Empfänger unbekannt [2] książk. (utworu) Rezipient *m*, ~in *ż*

adresować *ndk pch* [1] (umieszczać adres) adressieren [*list, paczkę*] (**do kogoś** an jmdn) [2] (kierować) richten [*pytanie*] (**do kogoś** an jmdn)

adresow|y *przym* [*dane*] Adress-; **kod** ~**y** Postleitzahl *ż*; **książka** ~**a** Adressbuch *n*

adriatic|ki *przym* Morze Adriatyckie das Adriatische Meer *n*, die Adria *ż*

adsorpcja *ż* tylko *lp* Chem., Fiz. Adsorption *ż*

adwent *m* Advent *m*, Adventszeit *ż*

adwent|sta *m*, ~**tka** *ż* Adventist *m*, ~in *ż*; **Kościół Adwentystów Dnia Siódmego** Gemeinschaft *ż* der Siebententags-Adventisten

adwersarz *m* książk. Kontrahent *m*, ~in *ż* książk.; Widersacher *m*, ~in *ż*

adwokac|ki *przym* [*praktyka*] Anwalts-; **aplikant** ~**ki** Anwaltsreferendar *m*; **egzamin** ~**ki** (Rechts)Anwaltsprüfung *ż*; **izba** ~**ka** (Rechts)Anwaltskammer *ż*; **kancelaria** ~**ka** (Rechts)Anwaltskanzlei *ż*

adwokat [1] *mos* [1] Prawo (Rechts)Anwalt *m*; Advokat *m* CH; ~**t z urzędu** Pflichtverteidiger *m*, Officialverteidiger *m*; **poradzić się** ~**ta** sich von einem (Rechts)Anwalt beraten lassen; **wziąć** ~**ta** sich + D einen (Rechts)Anwalt nehmen [2] przen. Verteidiger *m*, Fürsprecher *m*

[1] *mrz* tylko *lp* (likier) Eierlikör *m*

■ ~**t diabła** Advocatus Diaboli *m*

adwokat|ka *ż* pot. [1] (kobieta prawnik) (Rechts)Anwältin *ż*; Advokatin *ż* CH [2] przen. (obrończyni) Verteidigerin *ż*, Fürsprecherin *ż*

adwokat|ura *ż* tylko *lp* Anwaltschaft *ż*

aero- *w wyrazach złożonych* aero-, Aero-; **aerofon** Muz. Aerophon *n*; **aeronautyka** Luftfahrt *ż*; Aeronautik *ż* przest.

aerobik *m* tylko *lp* Aerobic *n* a. *ż*; **chodzić na** ~ Aerobic machen

aerodynamiczny|y *przym* [*kształt*] stromlinenförmig, aerodynamisch; [*sila, opór*] aerodynamisch; **właściwości** ~**e** aerodynamische Eigenschaften *lm*

aerodynamika *ż* tylko *lp* Aerodynamik *ż*

aeroklub *m* Aeroklub *m*, Flugsportverein *m*

aeroplan *m* przest. Flugzeug *n*

aerazol *m* [1] Chem., Fiz. Aerosol *n* [2] pot. (pojemnik) Spraydose *ż*, Sprühdose *ż*; **dezodorant w** ~**u** Deospray *m* a. *n*, Deodorantspray *m* a. *n*

afazja *ż* tylko *lp* Aphasie *ż*

afekt *m* [1] Psych. Affekt *m*; **zabójstwo w** ~**cie** Prawo Tötung *ż* im Affekt; **działać w** ~**cie** im Affekt handeln [2] przest., żart. (miłość) Zuneigung *ż*

afektacja *ż* tylko *lp* książk. Affektiertheit *ż*

afektowan|y *przym* książk. [*osoba, zachowanie*] affektiert

afe|ra *ż* [1] (nieuczciwe przedsięwzięcie) Affäre *ż*, Skandal *m* (**wokół kogoś/czegoś** um jmdn/etw + A); ~**ra** **gospodarcza** Wirtschaftsskandal *m*; ~**ra** **korupcyjna** Korruptionsaffäre *ż*; **zatuszować** ~**rę** einen Skandal vertuschen; **wplątany w** ~**rę** in einen Skandal verwickelt [2] pot. (zajście, awantura) Skandal *m*; **a to ci** ~**ra!** das ist ja ein Skandal!

aferyz|sta *m*, ~**tka** *ż* (przestępca) Betrüger *m*, ~in *ż*, Hochstapler *m*, ~in *ż*; ~**sta** **matrymonialny** Heiratsschwindler *m*

Afganistan *m* Afghanistan *n*

Afga|ńczyk *m*, ~**nka** *ż* Afghane *m*, Afghanin *ż*

afgań|ki *przym* afghanisch; **chart** ~**ki** Afghane *m*, afghanischer Windhund *m*

afiliacja *ż* książk. Affiliation *ż*, Angliederung *ż*

afili|ować *dk pch* książk. affiliieren, angliedern [*firmę, organizację*]

afirmacja *ż* tylko *lp* książk. Affirmation *ż*, Bejahung *ż*; ~**a życia** Lebensbejahung *ż*

afirm|ować *ndk pch* książk. bejahen, gutheißen

afisz *m* Plakat *n*, Anschlag *m*; ~ **teatralny** Theaterplakat *n*; **wejść na** ~ (o sztuce) auf den Spielplan gesetzt werden, aufgeführt werden; (o filmie) gezeigt werden; **zejść z** ~**a** (o sztuce) vom Spielplan genommen werden; (o filmie) abgesetzt werden; **dyrekcja zdjęła przedstwienie z** ~**a kilka dni po premierze** die Leitung des Theaters nahm das Stück wenige Tage nach der Premiere vom Spielplan

afisz|ować się *ndk zwr* [1] (popisywać się) (sich) großtun, prahlen; (demonstrować) zur Schau stellen a. tragen; ~**ować się zamożnością** mit seinem Reichtum großtun a. prahlen; ~**ować się ze swoimi uczuciami** seine Gefühle zur Schau stellen [2] (pokazywać się publicznie) in aller Öffentlichkeit zeigen; ~**ował się ze swoją dziewczyną po mieście** er zeigte sich mit seiner Freundin in der Stadt

aforystycz|ny *przym* [*zwrot, styl*] aphoristisch

aforyzm *m* Aphorismus *m*

Afroamerykan|in *m*, ~**ka** *ż* Afroamerikaner *m*, ~in *ż*

afrodyzjak *m* Aphrodisiakum *n*

afron|t *m* książk. Affront *m* książk.; **zrobić komuś** ~**t** jmdn beleidigen, jmdn kränken

Afryka *ż* Afrika *n*; **Republika Południowej** ~**ki** Republik *ż* Südafrika

Afryka|nin, ~**ńczyk** *m*, ~**nka** *ż* Afrikaner *m*, ~in *ż*

afrykań|ki *przym* afrikanisch; ~**ki kraj-obraz** afrikanische Landschaft *ż*

af|ta *ż* *zw* *lm* Aphthe *ż*

aga|t *m* Achat *m*

agaw|a *ż* Agave *ż*

AGD (= artykuły gospodarstwa domowego) Haushaltsgeräte *lm*

agencja *ż* [1] (firma) Agentur *ż*; ~**a informacyjna/prasowa** Nachrichten-/Presseagentur *ż*; ~**a modelek** Modelagentur *ż*; ~**a reklamowa** Werbeagentur *ż*; ~**a towarzyska** euf. Begleitservice *m* a. *n* euf., Escortservice *m* a. *n* euf. [2] (przedstawicielstwo) Agentur *ż*, Geschäftsstelle *ż*; ~**e rządowe** Regierungsagenturen *lm*

□ **Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego** der polnische Verfassungsschutz; **Polska Agencja Prasowa** Polnische Presseagentur *ż*

agencyj|ny *przym* urz. Agentur-; **serwis** ~**y** Agenturdienst *m*; **wiadomości** ~**e** Agenturmeldungen *lm*

agen|da *ż* (filia) Außenstelle *ż*, Filiale *ż*
agen|t *m*, ~**tka** *ż* [1] (przedstawiciel) Vertreter *m*, ~in *ż*; ~**t firmy ubezpieczeniowej** Versicherungsvertreter *m*, Versicherungsagent *m* [2] (szpieg) Agent *m*, ~in *ż*, Spion *m*, ~in *ż* [3] (tajny funkcjonariusz) verdeckter Ermittler *m*, verdeckte ~in *ż*; ~**t Służby Bezpieczeństwa** Geheimdienstmitarbeiter *m* [4] (artysty) Agent *m*, ~in *ż* [5] pot., żart. (osoba mająca zabawne pomysły) Type *ż*; **co za ~t!** was für eine Type!
agentu|ra *ż* [1] (grupa agentów) Spionagenetz *n* [2] (przedstawicielstwo) Agentur *ż*, Vertretung *ż*; ~**ra rządu** Regierungsvertretung *ż*
agitacja *ż* tylko *lp* książk. Agitation *ż* (**na rzecz czegoś** für etw + A); ~**a przeciwko Unii Europejskiej** Agitation gegen die Europäische Union; **prowadzić ~ę** Agitation betreiben
agitacyjn|y *przym* [działalność] Agitations-, Propaganda-; **brozury ~e** Agitationsbrochüren *lm*, Propagandabroschüren *lm*
agitat|o|r *m*, ~**rka** *ż* Agitator *m*, ~in *ż*
agit|ka *ż* pot., pejor. (materiały o treści agitacyjnej) Propagandamaterial *n*
agit|ować *ndk* [1] *pch* (przekonywać) agitieren [wyborców]
[1] *npcz* (zabiegać) agitieren (**przeciw komuś/czemuś** gegen jmdn/etw + A); ~**ować za strajkiem** für Streik agitieren
aglomeracja *ż* [1] (w urbanistyce) Ballungsgebiet *n*; Agglomeration *ż* CH [2] *tylko lp* książk. (nagromadzenie) Agglomeration *ż* książk.; Zusammenballung *ż*
aglomerat *m* książk. Agglomerat *n* książk.
agnostycyzm *m* tylko *lp* Agnostizismus *m*
agnostyk *m* Agnostiker *m*, ~in *ż*
agonaln|y *przym* **być w stanie ~ym** im Sterben liegen
agonia *ż* tylko *lp* [1] Med. Agonie *ż* spec.; Todeskampf *m* [2] książk., przen. (schyłek) Agonie *ż* książk., Niedergang *m* książk.; ~**a cywilizacji europejskiej** der Niedergang der europäischen Zivilisation
ago|ra *ż* Hist. Agora *ż*
agraf|ka *ż* Sicherheitsnadel *ż*; **spiąć coś ~ką** etw + A mit einer Sicherheitsnadel befestigen
agrarn|y *przym* książk. [struktura, reforma] Agrar-; **polityka ~a** Agrarpolitik *ż*
agregat [1] *mrz* [1] Geol., Techn. Aggregat *n*; ~**t prądow|czy/chłodniczy** Strom-/Kühlaggregat *n* [2] Chem., Fiz. Aggregat *n*, Aggregation *ż*
[1] *mos* pot. Numer *ż* pot.; **niezły z niego ~t** er ist eine Nummer für sich
agresja *ż* tylko *lp* [1] (napastliwe zachowanie) Aggression *ż*; ~**a wobec cudzoziemców** Aggression gegen Ausländer; **wybuch ~i** Aggressionsausbruch *m*; **tłumić w sobie ~ę** seine Aggressionen unterdrücken; **wywoływać ~ę** Aggressionen auslösen;

wyładowywać ~ę na kims/czymś seine Aggressionen an jmdm/etw + D auslassen [2] Polit. Aggression *ż*, Überfall *m*
agres|o|r *m* Aggressor *m*, Angreifer *m*
agres|t *m* tylko *lp* Bot. Stachelbeere *ż*
agresywnie *przysł st* [zachowywać się, reagować] aggressiv
agresywność *ż* tylko *lp* [1] (wrogość) Aggressivität *ż*, Feindseligkeit *ż* [2] Polit. Aggressivität *ż* [3] (kolorów) Grelle *ż*, Aggressivität *ż*
agresywn|y *przym st* [1] (napastliwy) [osoba, zachowanie] aggressiv, streitsüchtig; **być ~ym wobec kogoś** jmdm gegenüber aggressiv sein; ~**y z natury** von Natur aus aggressiv [2] Polit. [polityka, działania] aggressiv [3] pot. (jaskrawy) [barwy] grell, aggressiv; ~**y makijaż** grelles Make-up *n* [4] Chem. [substancje, związki] aggressiv
agro- w wyrazach złożonych agrar-, Agrar-; **agroekologiczny** [park] agrarökologisch; **agrobiolog** Agrarbiologe *m*; **agrotechnik** Agrartechniker *m*
agronom *m*, ~**ka** *ż* Agronom *m*, ~in *ż*, Diplomlandwirt *m*, ~in *ż*
agronomia *ż* tylko *lp* Agronomie *ż*, Agrarwissenschaft *ż*
agrotechniczn|y *przym* [usługi, zabiegi] agrartechnisch
agrotechnika *ż* tylko *lp* Roln. [1] (dział nauki) Agrarwissenschaft *ż* [2] (ogół zabiegów) Agrartechnik *ż*
agroturystyczn|y *przym* [kwatery] agrartouristisch; **gospodarstwo ~e** Ferienhof *m*
agroturystyka *ż* tylko *lp* (dziedzina turystyki) Agrotourismus *m*, Agrartourismus *m*; (wypoczynek) Ferien *lm* auf dem Bauernhof
aha *wykrz* [1] (potwierdzenie) ja!, hm!; „byłeś tam?” – „~!” „warst do schon dort?” – „ja!” [2] (zrozumienie) ach so!, ah(a)!; ~, **teraz rozumiem** ach so, jetzt verstehe ich [3] (przypomnienie sobie) ach ja; ~, **pytali jeszcze o twojego brata** ach ja, sie haben auch nach deinem Bruder gefragt
ahoj *wykrz* ahoi!
AIDS *m* *ndm*, *n* *ndm* Aids *n*; **chorzy na ~** Aidskranke *lm*; **test na ~** Aidsstest *m*; **być chorym na ~** aidskrank sein
aikido *n* *ndm* Aikido *n*
aj *wykrz* pot. (reakcja na ból) au!; (wrażający przestrach, zaskoczenie) Jesses!, mein Gott!; **aj! to boli!** au, das tut weh!; **aj, ale tu brudno!** mein Gott, wie dreckig das hier ist!
■ **aj, aj, aj!** (z podziwem, niesmakiem) (ach) du liebe Zeit!; (ach) du meine Güte! pot.
ajatollah *m* Ajatollah *m*
ajencja *ż* [1] (dzierzawienie) **wziąć coś w ~ę** etw + A pachten [2] (placówka) Filiale *ż*, Geschäftsstelle *ż*
ajen|t *m*, ~**tka** *ż* [1] (dzierzawca) Pächter *m*, ~in *ż* [2] (agent) Vertreter *m*, ~in *ż*
ajerkoniak *m* Eierlikör *m*
AK (= Armia Krajowa) Hist. Heimarmee *ż*

akacja *ż* Bot. Akazie *ż*
akacjow|y *przym* [drzewo, krzew] Akazien-; **miód ~y** Akazienhonig *m*
akademia *ż* [1] (instytucja) Akademie *ż*; **Polska Akademia Nauk** Polnische Akademie der Wissenschaften [2] (uczelnia) Hochschule *ż*, Akademie *ż*; ~**a ekonomiczna** Wirtschaftsakademie *ż*, Wirtschaftshochschule *ż*; ~**a medyczna** Medizinische Hochschule, Medizinische Akademie; ~**a muzyczna** Musikhochschule *ż*, Konservatorium *n*; ~**a rolnicza** Hochschule für Landwirtschaft; ~**a sztuk pięknych** Hochschule der Künste, Kunsthochschule *ż*; ~**a wychowania fizycznego** Sporthochschule *ż*, Sportakademie *ż* [3] (uroczystość) Feier(stunde) *ż*, Festveranstaltung *ż*; ~**a ku czci kogoś/czegoś** Feierstunde für jmdn/etw + A; ~**a szkolna** Schulfest *ż*
akademic|ki *przym* [1] (odnoszący się do wyższej uczelni) [zajęcia] Hochschul-, Universitäts-; (studentki) [życie] Studenten-; **dom ~ki** Studentenwohnheim *n*; **młodzież ~ka** Studentenschaft *ż*, akademische Jugend *ż*; **nauczyciel ~ki** Hochschullehrer *m*, Universitätslehrer *m*; **rok ~ki** Univ. akademisches Jahr *n* [2] (odnoszący się do instytucji) Akademie-; **wydawnictwo ~kie** Akademieverlag *m* [3] (czysto teoretyczny) [spór, dyskusja] akademisch pejor.; theoretisch [4] Szt. [styl] akademisch
akademik [1] *mrz* pot. Studenten(wohn-)heim *n*
[1] *mos* książk. (członek akademii) Akademienmitglied *n*; Akademiker *m*, ~in *ż* CH
akademizm *m* tylko *lp* Szt. Akademismus *m*
akapit *m* Absatz *m*; **zacząć od nowego ~tu** mit einem neuen Absatz beginnen
akcelero|o|r *m* Fiz., Techn. Akzelerator *m*, Teilchenbeschleuniger *m*
akcen|t *m* [1] Jęz. Akzent *m*, Betonung *ż*; ~**t pada na ostatnią sylabę** der Akzent liegt auf der letzten Silbe [2] pot. (wymowa) Aussprache *ż*, Akzent *m*; **mieć dobry ~t** eine gute Aussprache haben; **mówić bez ~tu** akzentfrei sprechen; **mówić z obcym ~tem** mit ausländischem Akzent sprechen [3] przen. (szczegół wyróżniający) Akzent *m*, Element *n*; **główny ~t obchodów** Schwerpunkt *m* der Feierlichkeiten [4] Muz. Akzent *m*
■ **kłaść a. położyć ~t na coś** auf etw Gewicht legen
akcent|ować *ndk pch* [1] Jęz. akzentuieren, betonen [wyróż]; **syłaba ~owana/nieakcentowana** betonte/unbetonte Silbe *ż* [2] (podkreślać) betonen, hervorheben [znaczenie, potrzebę] [3] (eksponować) [sukienka] betonen [talie, figure] [4] Muz. betonen
akcep|t *m* Ekon. Akzept *n*
akceptacja *ż* książk. Zustimmung *ż* (**dla czegoś** zu etw + D) Akzeptanz *ż* (**dla czegoś** für etw + A); ~**a samego siebie** Selbstwertgefühl *n*; **uzyskać czyjąś ~ę**

jmds Zustimmung finden; **zyskać powszechną** ~ę allgemeine Zustimmung finden

akcept|ować *ndk pch* książk. [1] (zatwierdzać) akceptieren [działanie, kandydaturę]; ~**ować** **weksel** Ekon., Handl. einen Wechsel akceptieren a. annehmen [2] (zgadzać się) ~**ować** **coś** etw + D zustimmen, etw + A akceptieren [pomysł, warunki]; ~**ować** **plan** einem Plan zustimmen [3] (okazywać przychyłność) akceptieren, anerkennen [osobę]; ~**ować** **samego siebie** Selbstwertgefühl haben

akces *m tylko lp* książk. Bereitschaft *ż* zum Beitritt; **firma zgłosiła swój** ~ **do udziału w targach** die Firma erklärte ihre Bereitschaft, an der Messe teilzunehmen

akcesja *ż* książk. Beitritt *m*; Akzession *ż* spec.

akcesorium *n zw lm* Zubehör *n*, Extras *lm*; ~**a samochodowe** Autozubehör *n*

akcesyjny *przym* książk. Beitritts-; **traktat** ~*y* Beitrittsvertrag *m*

akcja *ż* [1] (zorganizowane działanie) Aktion *ż* (**przeciwko komuś/czemuś** gegen jmdn/etw + A); ~**a promocyjna/propagandowa** Werbe-/Propagandaaktion *ż*; ~**a protestacyjna/ratunkowa** Protest-/Rettungsaktion *ż*; ~**a terrorystyczna** Terroraktion *ż*; ~**a wyborcza** Wahlaktion *ż*; ~**a na rzecz dzieci chorych na raka** Aktion für krebskranke Kinder, Aktion zugunsten krebskranker Kinder; **gotowy do** ~*i* einsatzbereit [2] *Wojsk.* Aktion *ż*, Einsatz *m*; ~**a bojowa** Kampfeinsatz *m*; ~**a dywersyjna** Sabotageaktion *ż*; **do** ~*i* **wkroczyły czołgi** Panzer kamen zum Einsatz [3] *tylko lp* Film, Literat. Handlung *ż*; **miejsce** ~*i* **Ort** *m* der Handlung; **zawiła** ~*a* verwickelte Handlung; ~**a powieści rozgrywa się w Paryżu** der Roman spielt in Paris [4] *Sport* Offensivaktion *ż*, Angriff *m*; ~**a na bramkę** Angriff aufs Tor [5] *zw lm* Ekon., Fin. Aktie *ż*; **pakiet** ~*i* Aktienpaket *n*; **sprzedaż** ~*i* Aktienverkauf *m*; **wypuścić** ~*e* Aktien ausgeben; ~*e* **spadają/zwyżkują** die Aktien fallen/steigen

■ **czyjeś** ~*e* **idą w górę/spadają** jmds Aktien steigen/fallen *pot.*

akcjonariat *m* Ekon. [1] (właściciele) Aktionäre *lm*; Aktionariat *n* CH [2] (forma własności) ~*t* **pracowniczy** Belegschaftsbesitz *m*

akcjonariusz *m*, ~**ka** *ż* Ekon., Prawo Aktionär *m*, ~*in* *ż*, Aktieninhaber *m*, ~*in* *ż*

akcydens *m* Druk. Akzidenz *ż*

akcydensowy *przym* [drukarnia] Akzidenz-; **druk** ~*y* Akzidenzdruck *m*

akcyjny *przym* [spółka] Aktien-; **kapitał** ~*y* Grundkapital *n*, Aktienkapital *n*

akcyzja *ż* *tylko lp* Verbrauchssteuer *ż*; Verbrauchssteuer *ż* spec.; **nakładać** ~*ę* **na coś** eine Verbrauchssteuer auf etw + A

erheben; ~**a na alkohol** Alkoholsteuer *ż*; **podwyższać** ~*ę* die Verbrauchssteuer erhöhen

akcyzowy *przym* Steuer-; **podatek** ~*y* Verbrauchssteuer *ż*; **znak** ~*y* Steuerzeichen *n*

aklamacja *ż* *tylko lp* książk. Akklamation *ż* książk.; **uchwalić coś przez** ~*ę* etw + A durch a. per Akklamation verabschieden; **wybrać kogoś przez** ~*ę* jmdn durch a. per Akklamation wählen

aklimatyzacja *ż* *tylko lp* Biol. Akklimatisierung *ż* także *przen.*; Anpassung *ż* (**do czegoś** an etw + A); **okres** ~*i* Anpassungszeit *ż*

aklimatyzować *ndk* [1] *pch* Biol. ~**ować** **nowe gatunki roślin** neue Pflanzenarten heimisch machen

[1] **aklimatyzować się** [1] Biol. [organizmy] sich akklimatisieren, sich anpassen [2] *przen.* (przystosowywać się do nowych warunków) [osobą] sich einleben; sich akklimatisieren *książk.*

akompaniament *m* *tylko lp* Muz. Begleitung *ż*; ~*t* **fortepianowy** Klavierbegleitung *ż*

akompaniator *m*, ~**rka** *ż* Begleiter *m*, ~*in* *ż*

akompaniować *ndk npch* begleiten; ~**ować komuś na gitarze** jmdn auf der Gitarre begleiten

akonto *n* Vorschuss *m*; Akonto *n* A; Akkonto *n* CH; **wziąć** ~*to* einen Vorschuss nehmen

akord *m* [1] Muz. Akkord *m* [2] *tylko lp* Ekon. Akkord(lohn) *m*, Stücklohn *m*; **pracować na** ~*d* *m* a. auf Akkord arbeiten [3] *przen.* Paukenschlag *m* *przen.*; **zakończyć coś mocnym** ~*dem* etw + A mit einem Paukenschlag beenden

akordeon *m* Akkordeon *n*; Handorgel *ż* CH; **grać na** ~*ie* Akkordeon spielen

akordeonista *m*, ~**stka** *ż* Akkordeonist *m*, ~*in* *ż*

akordowy *przym* [1] Ekon. [praca] Akkord-; **stawki** ~*e* Akkordsätze *lm* [2] Muz. [gra] Akkord-; **akompaniament** ~*y* Akkordbegleitung *ż*

akow|iec, AK-ow|iec *m* Hist. Angehörige *m*, *ż* *odm* *przym* der Heimatarmee

akowski, AK-owski *przym* Hist. **oddziały** ~*kie* Einheiten *lm* der Heimatarmee; **żołnierze** ~*cy* Soldaten *lm* der Heimatarmee

akr *m* Acre *m*

akredytacja *ż* *tylko lp* urz. Akkreditierung *ż*; **otrzymać** ~*ę* akkreditiert werden; **udzielić komuś** ~*i* jmdn akkreditieren

akredytować *dk, ndk pch* urz. akkreditieren *urz.*; **korespondenci zagraniczni** ~*owani przy ONZ* bei der UNO akkreditierte Auslandskorrespondenten *lm*, UN-Korrespondenten *lm*

akredytywa *ż* Akkreditiv *n*

akrobacja *ż* [1] *zw lm* (ćwiczenia gimnastyczne) Akrobatik *ż*, akrobatische Übungen *lm*; ~**e na deskorolce** Tricks *lm* und Stunts *lm* mit dem Skateboard ~**e na linie** Seilakrobatik *ż*; **wykonywać** ~*e* akrobatische Übungen machen [2] *tylko lp* (akrobatyka) Akrobatik *ż*

□ ~**a lotnicza** Lotn. Kunstflug *m*, Kunstflugvorführung *ż*

akrobacyjny *przym* [figury] akrobatisch; **zdolności** ~*e* akrobatisches Können *n*

akroba|ta *m*, ~**tka** *ż* Akrobat *m*, ~*in* *ż* **akrobatyczny** *przym* [1] [ćwiczenie, gimnastyka] akrobatisch; **ewolucje** ~*e* (w tańcu) akrobatische Figuren *lm*; (w lotnictwie, na nartach) akrobatische Manöver *lm* [2] *przen.* [próba, zručność] akrobatisch

akrobaty|ka *ż* *tylko lp* Akrobatik *ż*; ~**ka cyrkowa/sportowa** Zirkus-/Sportakrobatik *ż*; **uprawiać** ~*kę* Akrobatik betreiben **akromegalia** *ż* *tylko lp* Akromegalie *ż*, Gigantismus *m*

akronim *m* Akronym *n*

akryl *m* *tylko lp* Acryl *n*

akrylowy *przym* [lakier, farba] Acryl-; **włókno** ~*e* Acrylfaser *ż*

aksamit *m* Samt *m*; **miękki jak** ~*t* [skóra, włosy] samtweich; **z** ~*tu* aus Samt, samten

aksamit|ka *ż* [1] (wstążka) Samtband *n* [2] Bot. Tagetes *ż*, Studentenblume *ż*

aksamitny *przym* [1] (zrobiony z aksamitu) [rekawiczka, wstążka] Samt-, samten; ~**a sukienka** Samtkleid *n* [2] książk. (miękki) [skóra] samtig, samtweich [3] książk., *przen.* (delikatny) [głos] sanft, samten; ~**a rewolucja** Polit. friedliche Revolution *ż*

aksjomat *m* Axiom *n*

akt [1] *m* [1] książk. (czyn) Akt *m*, Tat *ż*; **akt agresji** aggressiver Akt, Akt der Aggression; **akt dywersji** Sabotageakt *m*; **akt rozpaczy** Verzweiflungstat *ż*; **akt wiary** Glaubensakt *m*, Akt des Glaubens; **akt woli** Willensakt *m*; **akt zemsty** Racheakt *m* [2] książk. (ceremonia) Feierlichkeit *ż*, Zeremonie *ż*; **akt koronacyjny** Krönungsakt *m* [3] *Prawo* Urkunde *ż*, Schein *m*; **akt kapitulacji** Kapitulationsurkunde *ż*; **akt notarialny** notarielle Urkunde; **akt oskarżenia** Anklageschrift *ż*; **akt ślubu** Heiratsurkunde *ż*, Trauschein *m*; **akt urodzenia** Geburtsurkunde *ż*, Geburtsschein *m*; **akt własności** Besitzurkunde *ż*; **akt zgonu** Sterbeurkunde *ż* [4] *Literat.*, *Teatr* Akt *m*, Aufzug *m*; **komedja w pięciu aktach** Komödie *ż* in fünf Akten [5] *Szt.* Akt *m*; **pozować do aktu** für einen Akt Modell stehen

[1] **akta** *tylko lm* Akte *ż*; Akten *lm* SD, A; **akta sprawy** Verfahrensakte *ż*; **akta sądowe** Gerichtsakte *ż*; **wgląd do akt** Akteneinsicht *ż*; **wyciąg z akt** Aktenauszug *m*

□ **akt płciowy** Biol. Geschlechtsakt *m*

akto|r *m* [1] (filmowy, teatralny) Schauspieler *m* także *przen.*; ~*r* **komedio**

Komödienschauspieler *m*; ~r **charakterystyczny** Charakterdarsteller *m* [2] przén. (uczestnik) Akteur *m* książk.; **być pierwszym ~rem sceny politycznej** die zentrale Figur des politischen Geschehens sein

aktor|ka *ż* Schauspielerin *ż*

aktors|ki *przym* [talent, zdolności] schauspielerisch; [kunszt, kariera] Schauspiel-; **szkoła ~ka** Schauspielschule *ż*; **zawód ~ki** Schauspielerberuf *m*

aktorstwo *n* tylko *lp* [1] (zawód) Schauspielkunst *ż*; **uczyć się ~a** Schauspielkunst erlernen [2] przén., pejor. (sztuczne zachowanie się) Schauspielern *n* pejor.

aktów|ka *ż* (teczka) Aktentasche *ż*, Aktenmappe *ż*

aktualizacja *ż* [1] książk. (norm, przepisów) Aktualisierung *ż*; ~a **danych** Aktualisierung der Daten, Datenaktualisierung *ż* [2] Komput. Update *n*

aktualizować *ndk* książk. [1] *pch* (uaktualniać) aktualisieren [przepisy]; ~ować **dane** Daten aktualisieren

[2] **aktualizować się** (stawać się aktualnym) aktualisiert werden

aktualnie *przysł* momentan, zurzeit; ~ **ważny** momentan wichtig

aktualności [1] *ż* tylko *lp* (dokumentów, tematu) Aktualität *ż*; **nabierać ~ci** an Aktualität gewinnen; **trać na ~ci** an Aktualität verlieren; **zachowywać ~c** aktuell bleiben

[2] **aktualności** tylko *lm* (najświeższe wydarzenia) Aktualitäten *lm*, die jüngsten Geschehnisse *lm*; ~ci **ze świata mody** das Neueste *n* aus der Welt der Mode

aktualny [1] *przym* *st* (na czasie) [film, temat] aktuell, zeitgemäß

[2] *przym* [1] (ważny) [umowa, paszport] gültig; ~a **oferta** aktuelles Angebot *n*; ~y **rozkład jazdy pociągów** aktueller Zugfahrplan *m* [2] (obecny, terażniejszy) [potrzeba, cena] aktuell, gegenwärtig; ~y **mistrz świata** amtierender Weltmeister *m*

aktyw *m* Aktiv *n*

aktywa tylko *lm* Aktiva *lm*, Aktiven *lm*; **zamrozić ~a** Aktiva einfrieren

aktywacja *ż* tylko *lp* [1] Chem., Fiz. Aktivierung *ż* [2] Telekom. Aktivierung *ż*; **dokonać ~i** aktivieren

aktywi|sta *m*, ~**stka** *ż* Polit. Aktivist *m*, ~in *ż*

aktywizacja *ż* tylko *lp* książk. Aktivierung *ż*, Mobilisierung *ż*

aktywizm *m* tylko *lp* książk. (polityczny, społeczny) Aktivismus *m*

aktywizować *ndk* książk. [1] *pch* (pobudzać) [osoba] aktivieren, mobilisieren; ~ować **do działania** zum Handeln anregen a. bewegen

[2] **aktywizować się** (uaktywniać się) [osoba, organizacja] aktiv werden

aktywnie *przysł* *st* [uczestniczyć, żyć] aktiv; **wypoczywać** ~ sich aktiv erholen

aktywność *ż* tylko *lp* [1] (skłonność do działania) Aktivität *ż*; ~ć **życiowa** aktives Leben *n* [2] Chem., Fiz. Aktivität *ż*; ~ć **słoneczna** Sonnenaktivität *ż*

aktywny *przym* *st* [1] [osoba, postawa] aktiv; ~y **zawodowo** berufstätig; ~y **wypoczynek** Aktivurlaub *m* [2] [substancja, pierwiastek] aktiv

aktyw|ować *ndk* *pch* [1] Chem., Fiz. aktivieren; **węgiel ~owany** Aktivkohle *ż* [2] Telekom. aktivieren [ustuge]; ~ować **kartę SIM** die SIM-Karte aktivieren

akumulacja *ż* tylko *lp* [1] książk. (nagromadzenie) Akkumulation *ż* książk.; Anhäufung *ż* [2] Ekon., Geol. Akkumulation *ż*

akumulator *m* Elektr., Techn. Akku *m*, Akkumulator *m*; (samochodowy) (Auto)Batterie *ż*; **ładować ~r** den Akku laden; ~r **się wyczerpał** der Akku ist leer

akumulator|jek *m* *zdr* Akku *m*

akumulować *ndk* książk. [1] *pch* (gromadzić) akkumulieren książk.; ansammeln [kapitał, energię]

[2] **akumulować się** [energia] sich akkumulieren książk.; sich ansammeln

akupresu|ra *ż* tylko *lp* Akupressur *ż*

akupunktura *ż* tylko *lp* Akupunktur *ż* **akurat** [1] *przysł* (w tej chwili) gerade; ~ **wróciliśmy** wir sind gerade zurückgekommen

[2] *part* [1] (dokładnie) genau; **w tym ~ przypadku** in diesem besonderen Fall [2] (właśnie) gerade, ausgerechnet; **czemu ~ ja?** warum ausgerechnet ich?

[3] *wykrz* pot., iron. (ja) klar! pot., iron.; „**pewnie dostałeś za to sporo pieniędzy?**”- „~!” „**bestimmt hast du eine Menge Geld dafür bekommen?**”- „schön wärs!“, „**zrobisz to dla mnie?**”- „~!” „**tust du das für mich?**“ - „das hättest du wohl gern!“

akuratny *przym* *st* przest. [1] (punktualny) [osoba] pünktlich [2] (dokładny) [osoba] gründlich, gewissenhaft; [wyliczenie] genau

akustyczny *przym* [1] Fiz. [sygnał, właściwość] akustisch; **efekt ~y** akustischer Effekt *m*, Geräuscheffekt *m*; **fale ~e** Schallwellen *lm*, akustische Wellen *lm* [2] (mający dobrą akustykę) [sala] mit guter Akustik [3] pot. (nieizolujący od hałasów) [ściana] hellhörig

akustyk *m* Fiz., Techn. Akustiker *m*, ~in *ż*, Tontechniker *m*, ~in *ż*

akustyka *ż* tylko *lp* [1] Fiz. Akustik *ż* [2] (właściwości) Akustik *ż*; ~ka **salii** Saalakustik *ż*

akuszer|ka *ż* przest. Hebamme *ż*

akwafor|ta *ż* Szt. [1] tylko *lp* (technika) Radierung *ż*, Kupferstich *m* [2] (obraz) Radierung *ż*, Kupferstich *m*

akwalym *m* Sport, Techn. Tauchgerät *n*

akwamaryn *m*, ~a *ż* Aquamarin *m*

akwarel|a *ż* [1] *zw* *lm* (farba) Aquarellfarbe *ż*, Wasserfarbe *ż* [2] tylko *lp* (technika

malarska) Aquarelltechnik *ż* [3] (obraz) Aquarell *n*

akwareli|sta *m*, ~**stka** *ż* Aquarellmaler *m*, ~in *ż*

akwariow|y *przym* [rośliny] Aquarien-; **ryby ~e** Aquariefische *lm*

akwari|um *n* Aquarium *n*

akwary|sta *m* Aquarianer *m*, ~in *ż*, Aquarienliebhaber *m*, ~in *ż*

akwarysty|ka *ż* tylko *lp* Aquaristik *ż*

akwedukt *m* Aquädukt *m* a. *n*

akwen *m* książk. Gewässer *n*

Akwitania *ż* Aquitanien *n*

Akwizgran *m* Aachen *n*

akwizycja *ż* tylko *lp* Handl. [1] (pozyskiwanie klientów) Kundenwerbung *ż*; Akquisition *ż* spec. [2] (dział przedsiębiorstwa) Verkaufsabteilung *ż*; **pracować w ~i** im Verkauf arbeiten

akwizyto|r *m*, ~**rka** *ż* Handl. (przedstawiciel) Akquisiteur *m*, ~in *ż*, Handelsvertreter *m*, ~in *ż*; (chodzący od domu do domu) Hausierer *m*, ~in *ż*

al. (= aleja) Allee *ż*

à la [1] *przym* książk. (w stylu) à la, nach Art von; **moda ~ lata 60.** Mode *ż* im Stil der 60er-Jahre; **zupa ~ crème** Cremesuppe *ż*

[2] **spój** pot. (niby) eine Art (von); **coś ~ smoking** eine Art Smoking

alabast|er *m* Alabaster *m*

alabastrow|y *przym* [1] [posążek, wazon] alabastern, Alabaster-; ~a **lampa** Alabasterlampe *ż* [2] książk. [biel, dłonie] alabastern książk.; Alabaster-; ~a **cera** Alabasterhaut *ż*

alarm *m* [1] (sygnał) Alarm *m*; ~ **próbny** Probealarm *m* [2] (urządzenie) Alarmanlage *ż*; ~ **samochodowy** (Auto)Alarmanlage *ż* [3] (stan gotowości) Alarm(zustand) *m*; ~ **bombowy/lotniczy** Bomben-/Fliegeralarm *m*; ~ **powodziowy/pożarowy** Hochwasser-/Feueralarm *m*; **ogłosić ~** Alarm ausrufen [4] tylko *lp* (niepokój) Unruhe *ż*, Tumult *m*; **wywołać ~** in Unruhe versetzen

■ **bić na ~** książk. Alarm schlagen; **falszwy** ~ falscher Alarm

alarmistyczny *przym* książk. [wiadomość, raport] alarmierend

alarm|ować *ndk* *pch* [1] (wzywać) alarmieren [policję, straż pożarną] [2] (ostrzegać) warnen [kogoś o czymś] jmdn vor etw + D); (wywoływać niepokój) alarmieren

alarmow|y *przym* [urządzenie, dzwonek] Alarm-; **stan ~y** Alarmzustand *m*; **telefon ~y** Notrufnummer *ż*

alarmujac|y *przym* [objawy, sytuacja] alarmierend

Alas|ka *ż* Alaska *n*

alb|a *ż* [1] Relig. Albe *ż* [2] Literat. Alba *ż*

Albania *ż* Albanien *n*

Alba|ńczyk *m*, ~**nka** *ż* Albaner *m*, ~in *ż*

albans|ki *przym* albanisch

albatros *m* Albatros *m*

albertyn Relig. **I** *m* (zakonnik) Albertiner-mönch *m*

II **albertyni** *tylko lm* (zakon) Albertiner *lm*

albertyn|ka *ż* Albertiner-nonne *ż*

albinos *m*, **~ka** *ż* Biol., Med. Albino *m*

albo **I** *spój* **I** (alternatywa) oder; **dziś** ~ **jutro** heute oder morgen; ~ **on**, ~ **ja** entweder er oder ich **II** (z groźbą) oder, sonst; **zabieraj się do pracy** ~ **pożaluj się** mach dich an die Arbeit, sonst wirst du es bereuen

III *part* pot. denn; ~ **ja wiem?** woher soll ich denn das wissen?; ~ **on cokolwiek z tego rozumie?** versteht er denn irgend-etwas davon?; ~ **to mało?** das etwa nicht genug?

III **albo, albo** *wykrz* entweder... oder!; ~, ~, **kto nie jest z nami, ten przeciw nam** entscheidet euch – entweder seid ihr für uns oder gegen uns

albowiem *spój* książk. weil, denn

album *m* **I** (klaser) (Sammel)Album *n*; ~ **do zdjęć/znaczków pocztowych** Foto-/Briefmarkenalbum *n*; ~ **rodzinny** Familienalbum *n* **II** (publikacja książkowa) Bildband *m* **III** (płyta) Album *n* **IV** przest. (pamiętnik) Poesiealbum *n*

alchemia *ż* *tylko lp* Alchemie *ż* także *przen.*, Alchimie *ż* także *przen.*

alchemiczny *przym* [substancje, doświadczenia] alchemistisch

alchemijk *m* Alchemist *m*, ~in *ż*, Alchimist *m*, ~in *ż*

aldehyd *m* Aldehyd *m*

ale **I** *spój* **I** (lecz) aber; **powiem ci**, ~ **nie teraz** ich sage es dir, aber nicht jetzt **II** (a jednak) aber; **to niewiarygodne**, ~ **prawdziwe** das ist unglaublich, aber wahr **III** (w powtórzeniach) aber; **nikt**, ~ **to nikt** überhaupt niemand; niemand, aber auch (wirklich) niemand; **wcale**, ~ **to wcale** ganz und gar nicht, überhaupt nicht

II *part* **I** (wyraz zdziwienia) aber; ~ **dłaczego?** aber wieso?; ~ **głupiec ze mnie!** ich bin vielleicht ein Idiot!; ~ **ja tu mieszkam!** aber hier wohne ich! **II** (wyraz podziwu, oburzenia) aber; ~ **samo-chód!** was für ein Auto!; ~ **ścisk!** was für ein Gedränge!; ~ **mnie urządziłeś!** da hast du mir ja was Schönes eingebrockt! pot.

III *wykrz* pot. **I** (zaprzeczenie) ach wo! pot. (aber) woher denn! pot.; „**pewnie sporo zarobisz?**” – „~! **grosza nie dosta-łem**” „bestimmt hast du nicht schlecht verdient“ – „ach was! ich habe keinen müden Cent bekommen“ pot. **II** (przy-pomnienie) Moment (mal)!; ~, ~, **byłbym zapomniał!** warte, fast hätte ich es vergessen!

IV *n ndm* **I** (słaba strona) Schwachstelle *ż*, Haken *m*; **nikt nie jest bez** ~ niemand ist perfekt **II** (zaszczytowanie) Einwand *m*, Aber *n*; **jest jednak mało** ~ die Sache

hat jedoch einen kleinen Haken; **tylko bez żadnych** ~! keine Widerrede!; **znowu masz jakieś** ~? hast du schon wieder was auszusetzen?

■ ~ **już!** pot. aber dalli! pot.

alegoria *ż* Literat., Szt. Allegorie *ż*; ~ **a śmierci** Allegorie des Todes, Todes-allegorie *ż*; **przedstawić coś pod** ~ **a** a. **w** ~ **i** etw + A allegorisch darstellen

alegoryczny *przym* [sens, postać] allegorisch

aleja *ż* Allee *ż*; **Aleja Zasłużonych** Ehrengräber *lm*

alejka *ż* (Park)Weg *m*

alergen *m* Allergen *m*; ~ **y pokarmowe** Nahrungsmittelallergene *lm*

alergija *ż* Med. Allergie *ż* także *przen.* (na coś gegen etw + A); ~ **a na kurz** Staub-allergie *ż*, Hausstaubmilbenallergie *ż*; ~ **a na pyłki roślin** Pollenallergie *ż*; **na jego widok dostaję** ~ **i** pot. auf seinen bloßen Anblick reagiere ich schon allergisch

alergicznie *przysł* [reagować] allergisch także *przen.*

alergiczny *przym* [choroba, szok] allergisch; **schorzenie o podłożu** ~ **ym** allergisch bedingte Erkrankung *ż*; **testy** ~ **e** Allergietests *lm*; **reagować na coś w sposób** ~ **y** auf etw + A allergisch reagieren także *przen.*

alergijk *m*, ~ **czka** *ż* Allergiker *m*, ~in *ż* **alergolog** *m* Allergologe *m*, Allergolo-gin *ż*

alergologia *ż* *tylko lp* Allergologie *ż*

alergologiczny *przym* [klinika, oddział] allergologisch

alerjt *m* (gotowość do podjęcia akcji) Einsatz-bereitschaft *ż*; **ogłosić** ~ **t** in Einsatz-bereitschaft versetzen

ależ *part* **I** (wyraz zdziwienia) aber; ~ **proszę bardzo!** aber bitte sehr!; ~ **skąd a. nie!** aber woher denn!; ~ **tak!** aber natürlich! **II** (wyraz podziwu, oburzenia) aber; ~ **ona piękna!** sie ist aber schön!; ~ **to absurd!** das ist doch absurd!

alfja *ż* (litera) Alpha *n*; **promieniowanie** ~ **a** Fiz. Alphastrahlung *ż*

■ **być** ~ **a i omegą** eine Autorität sein **alfabet** *m* Alphabet *n*; **według** ~ **tu** alphabetisch, in alphabetischer Reihen-folge

□ ~ **t Braille'a** Brailleschrift *ż*, Blinden-schrift *ż*; ~ **t Morse'a** Morsealphabet *n* **alfabetycznie** *przysł* [ułożyć, uporządko-wać] alphabetisch

alfabetyczny *przym* alphabetisch; **spis** ~ **y** alphabetisches Verzeichnis *n*; **układ** ~ **y** hasał alphabetische Anordnung *ż* der Stichwörter; **ułożyć coś w porządku** ~ **ym** etw + A alphabetisch ordnen

alfanumeryczny *przym* [kod] alphanu-merisch

alfons *m* posp. Loddel *m* posp.; Lude *m* pot.; Strizzi *m* A, CH, pot.

alga *ż* *zw lm* Alge *ż*

algebra *ż* *tylko lp* Algebra *ż*

algebraiczny *przym* [równanie, funkcja] algebraisch

Algier *m* Algier *n*

Algierczyk *m*, ~ **ka** *ż* Algerier *m*, ~in *ż*

Algieria *ż* Algerien *n*

algierski *przym* algerisch

algorytm *m* Komput., Mat. Algorithmus *m*

aliancki *przym* [państwa, wojska] alliiert

alians *m* książk. Allianz *ż*, Bündnis *n*; **wejść z kimś w** ~ mit jmdm ein Bündnis eingehen, sich mit jmdm verbünden

aliant *m*, ~ **tka** *ż* Polit. Bündnispart-ner *m*, Verbündete *m*, *ż* *odm przym*; ~ **ci** Hist. die Alliierten *lm*

alias *spój* książk. alias

alibi *n ndm* *tylko lp* Prawo Alibi *n* także *przen.*;

żelazne ~ hieb- und stichfestes Alibi, lückenloses Alibi; **mieć** ~ ein Alibi haben; **posłużyć jako** ~ als Alibi dienen; **zapewnić komuś** ~ jmdm ein Alibi geben a. verschaffen

alienacja *ż* *tylko lp* **I** Psych., Socjol. Entfremdung *ż* **II** Prawo Veräußerung *ż*

alienować *ndk* **I** *pch* Prawo veräußern, übereignen

II **alienować się** książk. sich entfremden (od kogoś/czegoś jmdm/etw + D)

aligator *m* Alligator *m*

alimentacyjny *przym* Unterhalts-; **obo-wiązek** ~ **y** Unterhaltspflicht *ż*; **zasiłek** ~ **y** Unterhalt *m*, Unterhaltszahlung *ż*

alimenty *tylko lm* Alimente *lm*, Unter-haltszahlung *ż*; **placić** ~ **y** Alimente zahlen; **wystąpić o** ~ **y** Unterhalt bean-tragen; **zasądzić** ~ **y** na rzecz kogoś jmdm Unterhalt zusprechen

aliści przest., książk. **I** *spój* aber; **smutne to**, ~ **prawdziwe** das ist traurig aber wahr

II *part* aber

alka *ż* Alk *m*

alkaliczny *przym* [roztwór] alkalisch; **metale** ~ **e** Alkalimetalle *lm*

alkierz *m* przest. Kammer *ż*

alkohol *m* **I** (trunek) Alkohol *m*; **być pod wpływem** ~ **u** unter Alkoholeinfluss stehen; **nadużywać** ~ **u** książk. Alkohol missbrauchen; **sięgać po** ~ zum Alkohol greifen **II** Chem. Alkohol *m*; ~ **etylowy** Ethylalkohol *m*, Ethanol *n*; ~ **metrylowy** Methylalkohol *m*, Methanol *n*

■ **topić smutki** a. **kłopoty w** ~ **u** seinen Kummer a. seine Sorgen im Alkohol ertränken

alkoholijk *m*, ~ **czka** *ż* Alkoholiker *m*, ~in *ż*, Alkoholkranke *m*, *ż* *odm przym*

alkoholizm *m* *tylko lp* Med. Alkoholi-smus *m*, Trunksucht *ż*; **popaść w** ~ dem Alkohol verfallen sein

alkoholowy *przym* Alkohol-, alkoholi-sch; **choroba** ~ **a** Alkoholkrankheit *ż*, Alkoholsucht *ż*; **napój** ~ **y** alkoholisches Getränk *n*; **upojenie** ~ **e** Alkohol-rausch *m*

alkoma|t *m* Alkoholestes *m*, Alkomat *m*
alk|owa *ż* przest. Alkoven *m*

■ **tajemnice** a. **sekrety** ~**owy** Schlafzimmersgeheimnisse *lm*

Alla(c)h *m* Allah *m*

allegro [przysł] *przysł* allegro

[n, n ndm] Muz. Allegro *n*

alleluja [n ndm] Relig. Halleluja *n*;
Wesołego Alleluja! pot. Frohe Ostern!

[wykrz] (h)alleluja!

almanach *m* [1] (antologia) (Literatur)Almanach *m* [2] (rocznik) Almanach *m*

aloes *m* Aloe *ż*

Alojzy *m* Alois *m*

alokacja *ż* tylko *lp* Ekon. Allokation *ż*

alpa|ga *ż* pot. (tanie wino) billiger Wein *m*

alpa|czyk *m*, ~**ka** *ż* Skirennläufer *m*, ~in *ż*

alpejski *przym* Alpen-, alpin; **fiótek** ~**ki** Bot. Alpenveilchen *n*; **kombinacja** ~**ka** Sport alpine Kombination *ż*; **kraje** ~**kie** Alpenländer *lm*

alpinari|um *n* Alpinum *n*, Steingarten *m*

alpinista *m*, ~**stka** *ż* Alpinist *m*, ~in *ż*, Bergsteiger *m*, ~in *ż*; **wyprawa** ~**stów** Bergsteigerexpedition *ż*

alpinistyczny *przym* [klub] Bergsteiger-; **sprzęt** ~**y** Bergsteigerausrüstung *ż*, Kletterausrüstung *ż*

alpinizm *m* tylko *lp* Alpinismus *m*, Bergsteigen *n*

Alpy tylko *lm* Alpen *lm*

al|t Muz. [mż] (kobiący) Alt *m*; (chłopięcy) (Knaben)Alt *m*

[mos] Altist *m*, ~in *ż*, Altsänger *m*, ~in *ż*

altan|ja *ż* (Garten)Laube *ż*

alternacja *ż* [1] książk. (przemienność elementów) Alternieren *n* książk. [2] Jęz. Alternation *ż*, Lautwechsel *m*

alternator *m* Aut., Elektr. Wechselstrom-generator *m*

alternatywa *ż* [1] książk. (wybór) Alternativa *ż*; **stawać przed** ~**ą** vor der Alternative a. Wahl stehen [2] pot. (inna możliwość) Alternative *ż*, andere Möglichkeit *ż* (**dla czegoś** zu etw + D); **nie ma** ~**y** es gibt keine andere Möglichkeit a. Wahl [3] Log. Disjunktion *ż*

alternatywnie *przysł* książk. [wybrać] alternativ

alternatywny *przym* [rozwiązanie, propozycja] alternativ; ~**e źródła energii** alternative Energiequellen *lm*, Alternativenenergien *lm*; **medycyna/muzyka** ~**a** alternative Medizin *ż*/Musik *ż*

altow|y *przym* [głos] Alt-; **saksofon** ~**y** Altsaxophon *n*

altów|ka *ż* Bratsche *ż*, Viola *ż*; **grać na** ~**ce** Bratsche spielen

□ ~**ka miosa** Viola d'Amore *ż*

altruista *m*, ~**stka** *ż* książk. Altruist *m*, ~in *ż* książk.

altruistyczny *przym* książk. [postawa, miłość] altruistisch *książk.*

altruizm *m* tylko *lp* książk. Altruismus *m* książk.

alufel|ga *ż* Alufelge *ż*

aluminium|y *przym* [przemysł, blacha] Aluminium-; **folia** ~**a** Alu(aluminium)-folie *ż*

aluminium *n* ndm tylko *lp* Aluminium *n*

alumn *m* Relig. Seminarist *m*

aluzja *ż* Anspielung *ż*, Andeutung *ż* (**do kogoś/czegoś** auf jmdn/etw + A); **robić** ~**ę do czegoś** auf etw + A anspielen

aluzyjny *przym* książk. [poezja, obraz] voller Anspielungen, anspielungsreich; **przedstawić coś w** ~**y sposób** etw + A andeutungsweise darstellen

Alzacja *ż* Elsass *n*

alzac|ki *przym* elsässisch; **owczarek** ~**ki** Deutscher Schäferhund *m*

Alzat|czyk *m*, ~**ka** *ż* Elsässer *m*, ~in *ż*

Alzheimer *m* Med. **choroba** ~**ra** Alzheimerkrankheit *ż*; Alzheimer *m* pot.

amalgama|t *m* Chem. Amalgam *n* także prz.; **plomba z** ~**tu** Amalgamfüllung *ż*

aman|t *m* [1] Film, Teatr ~**t filmowy** Leinwandliebhaber *m* [2] pot., żart. (adorator) Verehrer *m* żart.; (kochanek) Hausfreund *m* euf., żart.; Galan *m* pot., pejor.

amaran|t *m* [1] (kolor) Amarant *m* a. *n* [2] Bot. Fuchsschwanz *m*, Amarant *m*

amarantow|y *przym* amaranten, amarantrot

amarylis *m* Amaryllis *ż*

amator *m*, ~**rka** *ż* [1] (miłośnik) Liebhaber *m*, ~in *ż*; ~**r** **książek** Bücherfreund *m*; ~**r muzyki** Musikliebhaber *m* [2] (nieprofesjonalista) Amateur *m*, ~in *ż*; (sportowiec) Amateur(sportler) *m*, ~in *ż*; **bokser** ~**r** Amateurboxer *m*;

fotograf ~**r** Amateurfotograf *m* [3] (chętny) Interessent *m*, ~in *ż*, Käufer *m*, ~in *ż*

(**na coś** für etw + A)

amatorski *przym* [1] (niezawodowy) [film] Amateur-; **sport** ~**ki** Amateursport *m*;

teatr ~**ki** Laientheater *n* [2] pejor. (niefachowy) stümperhaft pejor., dilettantisch pejor.;

po ~**ku** stümperhaft, dilettantisch

amatorsko *przysł* [1] (niezawodowo) [grać, malować] hobbymäßig [2] pejor. (niefachowo) [wykonany] amateurhaft, dilettantisch

amatorstw|o *n* tylko *lp* [1] (zamiłowanie) Liebhaberei *ż*; **zajmować się czymś z** ~**a** etw + A aus Liebhaberei betreiben [2] pejor. (niefachowość) Dilettantismus *m* pejor., Stümperhaftigkeit *ż* pejor.

amatorszczyzna *ż* tylko *lp* pot., pejor. Dilettantismus *m* pejor., Stümperhaftigkeit *ż* pejor.

Amazonia *ż* Amazonien *n*

Amazon|ka *ż* [1] Mitol. Amazone *ż* [2] Geog. Amazonas *m*

amazon|ka *ż* Jeżdż. Amazone *ż*

amazon|ka *ż* Zool. Amazonenpapagei *m*

amazon|ki *przym* [puszcza, plemię] Amazonas-; **dżungla** ~**ka** Amazonas-Dschungel *m*

ambaras *m* tylko *lp* książk., żart. Unannehmlichkeiten *lm*; **mieć z kimś/czymś** ~ mit jmdm/etw + D Schwierigkeiten haben; **narobić** ~**u** Unannehmlichkeiten bereiten

ambasa|da *ż* Botschaft *ż*

ambasado|r *m*, ~**rka** *ż* [1] (dyplomata) Botschafter *m*, ~in *ż*; **Ambasador Rzeczypospolitej Polskiej w Szwecji** Botschafter der Republik Polen in Schweden; ~**r przy ONZ** UN-Botschafter *m*;

mianować kogoś ~**rem** jmdn zum Botschafter ernennen; **odwołać** ~**ra** den Botschafter abberufen [2] książk., przen. (rzecznik) Botschafter *m*, ~in *ż*; ~**r sztuki** Botschafter der Kunst

ambassadorski *przym* [rezydencja] Botschafter-; **urząd** ~**ki** Botschafteramt *n*

ambicja *ż* [1] tylko *lp* (honor) Ehrgefühl *n*, Stolz *m*; **zranić czyjąś** ~**ę** jmds Ehrgefühl verletzen [2] (aspiracje) Ehrgeiz *m*; Ambitionen *lm* książk.; ~**e sportowe/zawodowe** sportliche/berufliche Ambitionen; **wygórowane** ~**e** übertriebener Ehrgeiz; **zżera go** ~**a** der Ehrgeiz zerfrisst ihn

ambicjonalny *przym* [rozgrzywkę, spory] auf persönlichem Ehrgeiz gründend

ambit *m* Archit. Ambitus *m*, Chorumgang *m*

■ **wziąć coś na** ~**t** pot. seinen (ganzen) Stolz an etw + D setzen

ambitnie *przysł* st [grać] ehrgeizig, entschlossen

ambitny *przym* st [1] [osoba] (mający wysokie aspiracje) ehrgeizig; (dumny) stolz [2] [plan, zamierzenie] ehrgeizig; ambitioniert *książk.*

[3] [film, repertuar] anspruchsvoll; ambitioniert *książk.*

ambivalencja *ż* książk. Ambivalenz *ż* książk.

ambivalentny *przym* książk. [odczucia] ambivalent *książk.*; zwiespältig

ambon|a *ż* [1] Relig. Kanzel *ż*; **wchodzić na** ~**ę** auf die Kanzel steigen [2] Myślis. Hochsitz *m*, Kanzel *ż*

amb|ra *ż* tylko *lp* Kosmet. Amber *m*

ambrozja *ż* tylko *lp* Mitol. Ambrosia *ż*

ambulans *m* Med. Ambulanz *ż*, Krankenwagen *m*

ambulatori|um *n* Poliklinik *ż*, Ambulanz *ż*; Ambulatorium *n* OD, A, CH

ambulatoryjny *przym* [leczenie] ambulantly

ameb|a *ż* Amöbe *ż*

amen *wykrz* [1] (w modlitwie) amen [2] pot. (koniec) und (damit) basta! pot., und das wars! pot.

■ **na** ~ pot. [pokłócić się] endgültig; [zapomnieć] total pot.; völlig; **to jest pewne jak** ~ **w pacierzu** pot. das ist so sicher wie das Amen in der Kirche

Ameryka *ż* [1] (część świata) Amerika *n*; ~**ka Południowa/Północna** Süd-/Nordamerika *n*; ~**ka Łacińska/Srodkowa** Latein-/Mittelamerika *n* [2] (każdy z dwóch